

Asia: VN/11908/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta (jakeluvelvoite)

Lausunnonantajan lausunto

1. Koko esitysluonnosta koskevat lausunnot

Pidämme tervetulleena, että laissa kuvataan johdonmukainen kasvava jakeluvelvoitteen taso vuoteen 2030.

2. Mitä mieltä olette ehdotetusta joustomekanismimallista?

Mitä mieltä olette erityisesti ehdotetuista hyväksymiskriteereistä, niiden toimivuudesta, todentamisesta, valvonnasta ja hyväksymismenettelystä?

Jakeluvelvoitteen päätavoitteena on vähentää fossiilisten tuontipolttoaineiden käyttöä liikenteessä ja täyttää EU:n uusiutuvan energian direktiivin tuomat velvoitteet. Joustomekanismin tavoitteena on mahdollistaa vaihtoehtoinen tapa toteuttaa päästövähennyksiä ja luoda kannustin taakanjakosektorin ja myöhemmin myös maankäyttösektorin päästövähennystoimille.

Samalla kun pidämme tervetulleena edistää taloudellisella kannusteella päästövähennys- ja nielutoimia, emme pidä jakeluvelvoitelakia kaikkein parhaana välineenä toteuttaa tavoitetta.

Joustomekanismin toimivuuden kannalta aivan keskeistä on siihen hyväksytyjen toimien luotettava mitattavuus, lisäisyys ja pysyvyys. Joustomekanismilla olisi mahdollista täyttää 5,5 prosenttiyksikköä jakeluvelvoitteesta taakanjakosektoriin kohdistuvilla vaihtoehtoisilla päästövähennystoimilla.

On perusteltu, että joustomekanismilla saavutettavan päästövähennyksen tulee olla kaksinkertainen verrattuna dieselin aiheuttamaan kasvihuonekaasupäästöön. Myös korkeampaa suhdelukua voisi harkita.

On tärkeää, että joustomekanismilla voisi kattaa ainoastaan yleistä jakeluvelvoitetta, ja ettei sitä voi soveltaa jakeluvelvoitteen alavelvoitteiden kattamiseen.

3. Mitä mieltä olette ehdotetusta RFNBO-polttoaineita koskevasta vähimmäisosuusvelvoitteesta (ml. välituotevety) ja sille asetettavasta seuraamusmaksutasosta?

Esitetty RFNBO-polttoaineiden neljän prosenttiyksikön vähimmäisosuusvelvoite on tärkeä ja tervetullut. EU:n edellyttämää minitasoa korkeampi RFNBO-vähimmäisosuusvelvoite edistää kansallisen vetytalouden kehitystä, bioperäisen hiilidioksidin talteenottoa ja käyttöä sekä uusien investointien syntyä Suomessa. RFNBO-polttoaineiden vähimmäisosuusvelvoite antaisi pitkän aikavälin näkymän kyseisten polttoaineiden kotimaiselle kysynnälle ja vahvistaisi sijoittajien näkymiä RFNBO-polttoaineiden tuotannon investointeihin.

Pidämme kannatettavana, että RFNBO-alavelvoite otetaan käyttöön jo 2028, mikä mahdollistaa tuotantoinvestointien suunnittelun ja tuotannon skaalaamisen kattamaan vuodesta 2030 eteenpäin sovellettavaa velvoitetasoa.

RFNBO-alavelvoitteen tasoa voi pitää maltillisena, ja jatkovalmistelussa sen korottamista olisi syytä harkita, varsinkin kun velvoitetta olisi mahdollista kattaa myös ns. välituotevedyllä. Pidämme tärkeänä ja tervetulleena, että velvoitteen kattaminen välituotevedyllä on rajattu 0,5 prosenttiyksikköön vuonna 2028 ja 2029 sekä 1,0 prosenttiyksikköön vuonna 2030 ja sen jälkeen.

4. Mitä mieltä olette ehdotetusta mallista lisätä uusiutuva liikennesähkö osaksi jakeluvelvoitetta?

Kannatamme esitettyä mallia. Esitämme, että jakelija voisi tilastollisen keskiarvon sijaan käyttää myös alkuperätakuilla varmennettua todellista jakelemansa uusiutuvan sähkön määrää.

Haveri Petteri
Energiateollisuus ry